

1. Een grote verrassing!

– september 2012 tot en met december 2012 –

Een tweeling!

‘Ongeloof, verrassing, blijdschap en verbazing, het moet allemaal van onze gezichten af te lezen zijn geweest toen wij woensdag de 19^e september een termijnecho hadden in verband met onze totaal onverwachte zwangerschap. Het feit dat we spontaan in verwachting waren geraakt gaf al wel even de nodige verwerking, nadat we voor onze beide meisjes meerdere jaren in het ziekenhuis hadden gelopen, maar wat we hier op de echo zagen, dat was toch het laatste wat we hadden verwacht! Twee kindjes, twee kloppende hartjes en twee ‘huisjes’, een twee-eiige tweeling dus! Gelijk ga je in je hoofd van alles reorganiseren. Drie kindjes passen wel in onze (redelijk) nieuwe auto, maar vier niet. Nieuwe auto aanschaffen ... En ja, gaan we een tweelingwagen of een drielingwagen kopen? Als de kindjes, als alles goed mag blijven gaan, geboren worden is ook Daphne nog geen anderhalf en de vraag is of zij vanwege een slappe spierspanning dan al wel kan lopen... Poeh, poeh, hoe gaan we het allemaal doen? Maar nadat dat allemaal door je hoofd heen is geflitst, komt er toch ook weer bijzondere en dubbele vreugde en blijdschap over dit grote wonder. De Heere heeft hen aan ons gegeven en dan mag er ook het vertrouwen zijn dat Hij het allemaal goed zal maken. Dat Hij Zijn beschermende handen om deze kindjes heen zal leggen. Daar bidden we nu dagelijks om! Ook Femke moest heel hard lachen toen ze het nieuws hoorde. ‘Ik heb al een zusje, dus nu wil ik twee broertjes. En ik noem ze Lucas en Ruben.’ Nou, op zich vinden wij die combinatie echt

niet gek bedacht, maar waarschijnlijk zullen ze toch anders gaan heten ... ;-)

Verder vond ze het nog wel moeilijk om het op school te zeggen, want mama is erg misselijk en beroerd, en dat is toch echt minder leuk ... Maar we zien met verwachting uit naar alles wat komen gaat. Het is gewoon ook een heel bijzondere tijd, waar we met elkaar zo veel mogelijk van willen genieten!

Op deze manier maakten we via Facebook en in de familiekrant eind september 2012 bekend dat we in verwachting waren van onze tweeling. Wat een mooi moment was dat, toen we het tegen iedereen konden vertellen! Ondanks de kwalen overheersten grote blijdschap en dankbaarheid!

Een grote verrassing

Enkele weken voordat we naar het ziekenhuis gingen voor de echo voelde ik me behoorlijk misselijk. Ik had last van maagzuurklachten en ik reageerde ook nogal heftig op geuren van shampoo, douchegel, deodorant, wasmiddel en afwasmiddel. Het waren voor mij bekende verschijnselen bij zwangerschap, maar omdat we net negen maanden geleden een baby'tje hadden gekregen en ik mijn maandelijkse cyclus nog niet terug had, was niet mijn eerste gedachte dat ik weer in verwachting zou zijn. Toen de maagklachten wat extremere vormen gingen aannemen, zei ik tegen Ernst dat we voor de zekerheid toch maar een zwangerschapstest moesten doen. In de vroege ochtend van 7 september 2012 hebben we de test gedaan. De spanning was te snijden toen ik, terwijl we naast elkaar in bed zaten, het staafje in de beker hield en we daarna moesten wachten op de uitslag. Maar dat wachten duurde niet lang. Een paar seconden later was het heel duidelijk zichtbaar op het scherm: zwanger! We

keken elkaar aan en we konden het niet geloven! Hoe kan dit? Is het echt waar? Spontaan zwanger? En zo snel al na Daphne? Een derde kindje, wat bijzonder! We moesten het even laten doordringen, maar we waren er natuurlijk meteen heel erg blij mee. Zeker gezien onze voorgeschiedenis ...

Voorgeschiedenis

Twée dochtertjes hadden we al van de Heere gekregen, maar de weg naar het ouderschap was niet heel makkelijk geweest. In het begin van ons huwelijk had ik vaak te maken met een extreme vermoeidheid. Waar die vandaan kwam, wisten we niet. Wel dat het gevolg daarvan was dat ik ook psychisch wat minder goed in mijn vel kwam te zitten. Anderhalf jaar na onze trouwdag gingen we naar de dokter en kreeg ik een lichamelijk onderzoek. Daaruit bleek dat ik al een poos met een onbehandelde trage schildklier rondliep, die vermoedelijk de vermoeidheid veroorzaakte.

Het verbaasde me op zich niet dat ik dat had, wel dat ik er niet aan gedacht had dat ik dat zou kunnen hebben. Het is namelijk een familiékwaal. Inmiddels was ook mijn hormoonhuishouding in de war geraakt en bleek ik last te hebben van het PCO-syndroom. Dat houdt in dat er heel veel kleine eitjes groeien in de eierstokken, maar dat er geen een tot volledige rijping komt. Op een gegeven moment stoten al die kleine eitjes bij elkaar hetzelfde hormoon af als een volgroeid eitje, waardoor er wel een menstruatie optreedt, maar heel onregelmatig. Ik moest dus door een internist behandeld worden voor mijn schildklier en daarnaast moest er door een gynaecoloog gekeken worden naar een mogelijkheid om met het syndroom dat ik had tóch zwanger te kunnen raken, want een kinderwens was er al vanaf ons trouwen.

De schildklier werd met medicatie in een halfjaar tijd weer op orde gebracht. Ik voelde de energie daardoor weer terugkomen. Echter, onze kinderwens was nog niet in vervulling gegaan. Hoewel we dankbaar waren dat we elkaar hadden en intens gelukkig met elkaar waren, had ik het daar bij tijden best moeilijk mee.

Een eerste dochter

De gynaecoloog hield lange tijd het proces van eirijping bij, maar ik bleek geen eisprong te hebben. Ik kreeg eisprongopwekkers voorgeschreven, bekend als het medicijn clomid. Dat zou een eisprong op moeten wekken en automatisch daaraan verbonden zou dat een regelmatige cyclus terug moeten geven.

Zo begon ik met het slikken van de medicijnen en inderdaad, de regelmaat kwam terug. Bij controles bleken er iedere maand ook nog twee eitjes te zijn gerijpt. De kans op een tweeling was er dus elke maand. Na een halfjaar raakte ik zwanger van ons eerste kindje. Wat hebben we dat als een groot wonder ervaren! De maagklachten en de beroerdheid nam ik op de koop toe, al bleven die tot de twintigste week aanhouden. Daarna kreeg ik al mijn krachten terug en heb ik mijn zwangerschap de laatste maanden vol energie uitgedragen. We kregen met veertig weken na een voorspoedige thuisbevalling een kerngezonde dochter, Femke. Wat waren we dankbaar, blij en gelukkig! Na drieënhalf jaar mocht ons huwelijk met de kinderzegen worden bekroond!

Verlangen naar een tweede kindje

Natuurlijk genoten we volop van onze mooie dochter, maar we vonden het heel fijn, met name ook voor Femke, om voor haar een broertje of zusje te mogen ontvangen. Het werd een vast gebedspunt. Toch denk ik achteraf weleens dat ik ondertus-

sen veel te makkelijk heb gedacht: We gaan gewoon weer naar het ziekenhuis, krijgen de clomid weer voorgeschreven en dan zal het heus wel weer lukken. Maar het lukte níét. De Heere liet ons ook op een tweede kindje langer wachten dan we hadden gehoopt. Daarmee liet Hij me zien dat ik, als degene die de medicijnen slikte, te veel handelde op eigen houtje. Ik had niet echt vertrouwd op de Heere, Die het wonder van de kinderzegen geeft. Ik was te makkelijk uitgegaan van de medische hulp in het ziekenhuis, waardoor het, dacht ik, wel goed zou komen. Ik kon niet anders dan beschaamd de Heere vragen om vergeving voor mijn eigennigheid. En ik leerde in mijn kleinheid en nietigheid des te intenser vragen of Hij ons desondanks toch een tweede kindje wilde geven.

Na zes maanden medicijnen slikken was ik nog niet zwanger geraakt. Als je dit middel te lang slikt, kan het baarmoederslijmvlies beschadigen, dus we moesten een periode stoppen. Ernst, die toen Femke negen maanden was een aderverkramping in zijn hoofd had gekregen met TIA-achtige verschijnselen, had veel energie verloren. Op zijn werk werd hij, net nadat hij weer helemaal was hersteld en zijn werk had opgepakt, op volledig onterechte gronden onverwacht ontslagen. Dat was een grote klap, zeker in de crisistijd, waarin we dan toch maar als gezin moesten zien rond te komen. En ik was juist na de geboorte van Femke gestopt met werken ... Daarbij kwam dat we verhuisd waren, maar al drie jaar ons oude huis te koop hadden staan. Het was ons door de crisistijd (nog) niet gelukt om het huis te verkopen. Ineens hadden we heel veel zorgen aan ons hoofd. De rust van het even niet te hoeven slikken van de medicijnen deed ons daarom goed.

Opnieuw in verwachting

Ik moest weer gaan solliciteren, want stel je voor dat Ernst niet aan een baan zou komen, dan moesten we toch financieel wat achter de hand hebben, zeker met twee huizen. Omdat ik altijd met plezier als docente Nederlands werkzaam was geweest in het middelbaar onderwijs, stuurde ik een sollicitatie naar het Wartburg College, locatie Guido de Brès in Rotterdam, mijn vroegere middelbare school. Ik werd daar na twee goede gesprekken met directie en bestuur aangenomen. Dat gaf natuurlijk al wat lucht. Gelukkig kreeg ook Ernst na een halfjaar weer een baan. Onze energie bloeide op door deze positieve veranderingen. We hadden het allebei naar onze zin op ons werk, we genoten ervan. In die periode zijn we ook weer begonnen met het slikken van de clomid en na vijf maanden mochten we een tweede kindje verwachten. Ook dat zagen we als een groot wonder van de Heere. We hadden dat niet verdiend en toch gaf de Heere het. Ook deze zwangerschap voelde ik me erg beroerd en misselijk, en ook nu bleef het tot ver in de twintig weken aanhouden. Maar een broertje of zusje voor Femke, dat was natuurlijk geweldig!

Vroeggeboorte

Toen ik 33 weken zwanger was, had ik veel last van harde buiken. Een paar dagen later voelde ik praktisch geen leven meer in mijn buik. Een grote angst overviel me: stel je voor dat het kindje niet meer zou leven! Ik belde meteen de verloskundige en zei dat ik het niet vertrouwde. Ze kwam kijken en constateerde dat het hartje nog wel klopte, maar dat er inderdaad geen beweging was te bespeuren. Daarom werd ik dezelfde dag nog doorgestuurd naar het ziekenhuis in Gorinchem. Voor Femke konden we gelukkig snel opvang regelen. Ook in het ziekenhuis aan de monitor bleek het hartje van de

baby nog wel te kloppen, maar was er geen enkele beweging waar te nemen. De gynaecoloog besloot tot een spoedkeizersnede, met als reden foetale nood. Toen de hartslag ineens een flinke inzinking kreeg, bleek die beslissing juist en werd ik met spoed in de ambulance vervoerd naar het Universitair Medisch Centrum in Utrecht. Omdat het kindje te vroeg zou worden geboren, was het belangrijk dat er beademingsapparatuur aanwezig zou zijn in het ziekenhuis, voor als dat nodig was.

Na een heel spannende operatie werd Daphne gezond en bewegend geboren, zij het een kleine zeven weken eerder dan verwacht. Ze heeft een moeilijke start gehad, maar mocht na drie weken weer bij ons thuis komen. We kwamen dankbaarheid tekort. We zouden wel om de zoveel tijd met haar naar de prematurenpoli moeten om haar groei en ontwikkeling bij te houden, maar de Heere had het leven van ons kindje gespaard.

Infarct in de placenta

Toen we zes weken later in het ziekenhuis kwamen voor de nacontrole voor Daphne en mijzelf, bleek dat ik een infarct had gehad in de placenta, waardoor er een verminderde bloedtoevoer was naar het kindje. Daardoor had de baby het erg benauwd gekregen. Ze had dus geen dag later gehaald moeten worden, want dan had ze het niet gered ... Toen ik me dat realiseerde, voelde ik opnieuw grote blijdschap en dankbaarheid omdat we ons kindje mochten houden. Het had ook anders gekund. Ik dacht terug aan de huilende ouders die hun kindje, dat een aantal dagen tegenover Daphne op de ic lag, wél moesten verliezen ... De arts die de nacontrole deed, zei tegen ons dat we het eerste jaar niet zwanger mochten worden en dat we bij een eventuele nieuwe zwangerschap in ieder geval direct bij de gynaecoloog onder controle moesten in plaats van bij de verloskundige. Ik

zei nog: ‘Een volgende zwangerschap zal zo’n vaart niet lopen, hoor, de twee zwangerschappen die ik heb gehad zijn ook niet vanzelf gegaan.’

Het lichamelijke herstel van de keizersnede duurde best lang. Daarnaast merkte ik op een terugkomavond in het ziekenhuis voor ouders met een te vroeg geboren kindje, dat ik ook psychisch alles nog helemaal niet had verwerkt. Ik kon gewoon mijn gevoelens niet meer terughalen die ik had rondom de geboorte van Daphne. Ik ben daar gaan huilen en ik kon niet meer stoppen, zó had ik blijkbaar alles opgekropt. Door alle drukte rondom de plotselinge vroeggeboorte had ik nog geen rust en ruimte gehad om alles voor mijzelf eens op een rij te zetten en mijn gedachten te ordenen. Toen Daphne kort daarop met ademhalingsmoeilijkheden en benauwdheidsklachten moest worden opgenomen in het ziekenhuis, en ik bij haar mocht blijven, kreeg ik pas de ruimte om alles te verwerken. Ik heb dat gedaan door een verhalend gedicht van zesendertig zesregelige strofen te schrijven. Toen dat eruit was, was het goed. Mijn hoofd was weer leeg en ik kon het gebeurde nu een plaats geven.

Die zomervakantie heb ik met ons eigen gezinnetje volop kunnen genieten van de weken die we weggingen en ook thuis kreeg ik weer veel meer voor elkaar. Na mijn zwangerschapsverlof was ik nog niet in staat geweest om te werken, maar met het nieuwe cursusjaar pakte ik ook mijn baan als docent weer op.

De eerste afspraken

En nu zaten we in bed: net weer hersteld van de vorige zwangerschap en tegen het advies van de artsen in na negen maanden alweer zwanger. En we wisten ook niet hoever we al waren ... De zwangerschapskwalen waar ik inmiddels stevig last van had, kreeg ik bij de vorige zwangerschappen rond de zes weken. Nu

had ik natuurlijk al wat langer gewacht met testen, dus mijn inschatting was dat ik zeven of acht weken in verwachting was. Om acht uur 's ochtends belde ik dus maar gelijk de dokter en deed ik mijn verhaal. Ik mocht langskomen en ook bij hem nog een test laten doen. Die was – natuurlijk – ook positief. Er werd via de huisarts een afspraak gemaakt voor een echo in het ziekenhuis. Na de echo zouden we dan in het ziekenhuis weer de afspraken maken voor het vervolgetraject bij de gynaecoloog. Ik voelde me die vrijdag te beroerd om naar school te gaan, maar mijn schoonmoeder, die op vrijdag altijd aan huis oppast, kwam wel gewoon. Ik had haar gezegd dat ik even naar de dokter moest. Maar toen ik terugkwam moest ik haar toch vertellen dat we in verwachting waren. Haar reactie deed me goed. Ik kreeg een hartelijke felicitatie en ze zei dat we erop mochten vertrouwen dat het ook nu allemaal wel weer goed zou komen.

De eerste echo

Twaalf dagen na de zwangerschapstest kregen we de eerste echo. Het was echt niet te geloven toen de stagiaire van de echograafist zei: 'Kijk, hier zit er een, en daar nog een. Het is een bibi.' Ik kende die term al van ons jarenlange gynaecologenbezoek, maar ik zag het ook: een twee-eiige tweeling. We kregen dus niet een derde kindje, maar ook nog een vierde! Eerst had ik geen eisprong, en nu moet ik zomaar een dubbele hebben gehad! 'Het is de meest gunstige tweelingzwangerschap die er is, omdat het risico dat er iets misgaat minder groot is dan bij een eeneiige tweeling', zei de echograafist. Dat moest ons geruststellen, denk ik. Maar ik dacht: Het is zoals het is, de Heere kan er in alle omstandigheden toch voor zorgen dat het goed mag gaan? Aan de andere kant besefte ik ook vanaf het begin dat het niet vanzelfsprekend zou zijn als deze zwangerschap goed zou mogen

verlopen. We hadden immers net de moeizame zwangerschap en de te vroege geboorte van Daphne achter de rug. Het was echt een wonder dat zij levend werd geboren! Heel bewust vroegen we iedere avond al aan de Heere of Hij het kindje goed wilde laten groeien en of Hij het gezond geboren wilde laten worden. Nu zouden we dat vragen voor twee kindjes in de moederschoot. Na de metingen bleken we ongeveer negen weken in verwachting te zijn, dat klopte dus wel met wat ik dacht.

Ik vroeg me af hoe het zou gaan, nu ik deze zwangerschap moest gaan uitdragen met een nog redelijk verse keizersnede van de vorige keer. In elk geval moesten we in verband met de niet goed gelopen laatste zwangerschap alle gegevens vanuit de ziekenhuizen van Gorinchem en Utrecht laten doorsturen, zodat de gynaecologen en andere artsen in Dordrecht zo nauwkeurig mogelijk op de hoogte waren van mijn medische geschiedenis. Zo konden ze rekening houden met onze situatie. We maakten onze vervolgafspraken met de gynaecoloog in onze woonplaats Sliedrecht en liepen terug naar de auto. We waren in eerste instantie echt beduusd van de mooie boodschap, maar we moesten toch ook hard lachen van blijdschap.

Anderen inlichten

Thuisgekomen konden we niet meer wachten om nu ook familie en vrienden in te lichten. Het was zo bijzonder dat we het tegen iedereen wilden vertellen, ondanks dat het miskraamrisico nog niet helemaal was uitgesloten. Eerst vertelden we het mijn ouders. Die vonden het heel bijzonder, maar lieten ook hun zorg blijken over het feit dat ik het wel erg druk zou krijgen met drie kinderen onder de anderhalf jaar oud en nog een meisje van vier. Omdat Ernst en ik allebei een nogal wisselend energiepeil hebben, was deze zorg niet ongegrond. Meerdere mensen spra-

ken die zorg uit, maar gelukkig werden we door allemaal ook hartelijk gefeliciteerd. Dat wilden we toch vooral graag horen, omdat we er zelf ook heel blij mee waren! De zorgen wilden we in vertrouwen bij de Heere neerleggen. Mijn jongste zusje, die in verwachting was van hun vierde kindje, belde ik op om te zeggen dat ook wij ons vierde kindje verwachtten. ‘En dus ook de derde, het is een tweeling!’ Dat was natuurlijk geweldig. Ja, ondanks de zorgen toch blijdschap alom!

Ook op school moest ik melding maken van deze zwangerschap. Nadat ik al een aantal keer mijn werk moest afbellen omdat ik me niet lekker voelde, moest ik nu met de echte boodschap komen. Dat vond ik best moeilijk, omdat ik er vanwege mijn vorige zwangerschap ook al bijna een schooljaar tussenuit was geweest. En nu kon ik met deze misselijkheid ook echt niets beginnen. Ik had nog maar net drie weken lesgegeven en nu moest ik me alweer afmelden. Toch deden ze daar op school niet moeilijk over. Vervanging was al snel geregeld en ik moest eerst maar eens zorgen voor mijzelf. Ik moest ook wel. Ik was alleen maar letterlijk gal aan het spuwen, heel de dag door.

Een moeizaam begin

De eerste maanden bleef ik almaar heel beroerd en moe. Vooral de extreme last van maagzuurklachten vond ik erg heftig. Door het maagzuur was mijn slokdarm aangetast en prikkelbaar geworden, dat deed pijn. Ik had wel lekkere trek, maar als ik dan gegeten had, bekwam het me niet. Heel eigenaardig. Alsof steeds alles verkeerd viel. En daarna moest ik dan van het maagzuur weer overgeven. De intense vermoeidheid was ook pittig. Ik kon maar heel moeilijk uit bed komen om iets te doen. Het logische gevolg was dat mijn aandacht voor de kinderen er ook af en toe bij inschoot. Femke, die vier jaar was, en ook al heel

bewust deze zwangerschap meemaakte, had het best zwaar. We belden daarom de hulpdienst van onze kerkelijke gemeente en vroegen of er mensen bereid waren Femke naar school te brengen en haar te halen. Maar ook of er mensen waren die een paar keer in de week een handje zouden willen helpen in de huishouding. Het werd allemaal geregeld, heel bijzonder. Vaak mocht Femke tussen de middag blijven eten bij Marco en Marjon en de kinderen, een gezin bij ons uit de kerk waarmee we goed bevriend zijn. Een enkele keer bleef ze over op school. Ik vond het echt knap van haar dat ze het allemaal maar goedvond en dat ze het op haar manier zo goed deed. Alsof ze aanvoelde dat ik niet goed in mijn vel zat en dat ze daarom zo veel mogelijk wilde meewerken. Wel vond ze het erg fijn om 's ochtends vroeg bij ons in bed te liggen en nog even lekker te knuffelen. Mij deed dat ook goed, want ik had daardoor het gevoel dat ze weliswaar aan moederschap iets tekortkwam, maar zeker niet aan moederliefde! Als we dan even lekker geknuffeld hadden, wilde ze precies weten wie haar die dag naar school ging brengen en wie haar kwam halen. We kregen iedere week een keurig rooster via de hulpdienst, dus we konden precies vertellen wie er aan de beurt waren. Ik merkte aan Femke dat dat haar rust gaf.

Een zwakke moeder

Overdag had ik dus vaak Daphne alleen thuis, maar omdat zij nog maar net een jaar was en nog niet liep, was dat best afzien. Het aandacht geven alleen al viel me zwaar. Om die reden vroegen we na een paar weken tobben ook aan de hulpdienst of er voor overdag opvang geregeld kon worden voor Daphne. En gelukkig waren er ook mensen uit de gemeente bereid om voor Daphne een dag in de week of zelfs meerdere dagen in de week te zorgen. Dat gaf een enorme verlichting. Tegelijkertijd voelde ik

me een zwakke moeder, die niet eens genoeg aandacht aan haar kinderen kon geven. Toch moest ik nu eerst aan mijzelf denken en aan mijn rust zien te komen. Gelukkig deden de meisjes het goed en hadden ze het ook bij anderen goed naar hun zin, zodat ik het wel iets makkelijker los kon laten. 's Avonds gaf Ernst de meiden aandacht, evenals in het weekend. Ik zag dat het hem veel energie kostte, maar hij kreeg de kracht om het vol te blijven houden.

Naar het ziekenhuis

Een enkele week later voelde ik me zo verschrikkelijk moe en beroerd dat ik het thuis niet meer kon volhouden. Ik wilde niets anders meer dan alleen in een kamertje liggen, zonder de zorgen van thuis om mij heen. Bovendien bleef ik maar overgeven, waardoor ik veel vocht verloor. Ik was inmiddels al veertien weken in verwachting.

Toen het écht niet meer ging, belden we het ziekenhuis. Ik mocht eerst langskomen bij mijn gynaecoloog. Die constateerde uitdroging en uitputting. Ze stuurde mij direct door naar het ziekenhuis in Zwijndrecht. Nadat het infuus was aangeprikt, was het eerste wat de verpleegkundige zei dat ik vanaf dat moment voorlopig 24 uur niets mocht eten. Dat was om mijn maag weer wat rust te geven. Ik wist dit niet van tevoren en ik had thuis ook nog niet veel gegeten, dus ik zou lang geduld moeten hebben. Ik had namelijk wel gewoon trek. Gelukkig weten wij hier in Nederland niet wat honger is, maar dit was toch wel een moeilijke opgave voor mij. Echte zwangerschapsmisselijkheid waardoor je geen eten kan verdragen heb ik volgens mij nooit gehad. Het waren vooral de maagzuurklachten waardoor het eten niet lekker viel. Maar daar had ik dan achteraf vaak last van. Het moeilijkste moment was toen ik 's avonds de geur van heerlijke tomatensoep

rook op de gang. Ik wilde bijna uit bed springen en naar de gang lopen om ook een kopje te vragen, maar het mocht echt niet ... Toen ik eenmaal weer eten kreeg, verbaasde de verpleging zich erover dat ik zo veel at, terwijl ik voor uitdroging en uitputting was opgenomen in het ziekenhuis. Na een aantal dagen vochttoediening was het vocht in mijn lichaam weer op peil. Ik mocht nog twee dagen laten zien dat ik het zonder infuus ook kon. Daarna kreeg ik de melding dat ik naar huis mocht. Daar zag ik als een berg tegenop, omdat ik echt niet wist hoe ik het thuis moest gaan doen. De moeheid en beroerdheid waren niet minder geworden. Maar ze hielden natuurlijk ook geen kostgangers in het ziekenhuis, dus ik moest toch weer gaan.

En nog een keer ...

Het duurde nog geen week of ik begon nog meer over te geven. Nu was de gal niet geel, maar helderblauw en groen van kleur. Daar schrok ik heel erg van. We namen opnieuw telefonisch contact op met het ziekenhuis en ik mocht gelijk weer komen. De verpleging reageerde alsof het de normaalste zaak van de wereld was dat ik blauwe gal overgaf. Ik mocht op een bed gaan liggen tot er een assistent-gynaecoloog langs zou komen. Dat gebeurde al vrij snel. Ze gaf aan dat ik niet kon blijven, hoe groot mijn behoefte daaraan ook was. Ze gaf ons ook de ruimte om even na te denken hoe we het thuis zo konden oplossen dat ik daar toch gewoon kon zijn zonder zorgen te hebben. De kinderen waren al heel vaak van huis en veel meer konden we voor hen niet regelen. En voor onszelf wist ik het eigenlijk ook niet. Na enige tijd kwam er ook een ziekenhuispsycholoog een praatje maken. Die constateerde gelijk hyperventilatie. Ik had inderdaad een heel hoge adem van de spanning. Ik wist niet hoe het allemaal verder moest. De psycholoog gaf wat ademhalingsoefeningen

mee en hielp ons oplossingen te bedenken om de spanning zo min mogelijk toe te laten. Uiteraard kon men in het ziekenhuis niets meer voor ons doen, want van uitdroging was er nu geen sprake. Ik vroeg voor alle zekerheid of de gynaecoloog nog een echo wilde maken van de kinderen. Ik wilde in ieder geval een gerust gevoel hebben over het leven in mijn buik. Aan het einde van de middag kwam er inderdaad een gynaecoloog, die de echo maakte. 'Zo', zei ze, 'maak je buik maar bloot, dan gaan we even kijken.' Toen zag ze het litteken van de keizersnee. 'Van wanneer is die?' 'Van een jaar geleden', zei ik. De dag daarna zou Daphne een jaar worden. 'O, jullie dachten: Gelijk maar weer zwanger worden zodra het kan!' 'Nou, niet bepaald. Het is voor ons heel bijzonder dat deze zwangerschap zo onverwacht en snel erachteraan kwam, want we hebben onze andere kinderen niet zo makkelijk gekregen', was mijn reactie. Ik was een beetje verbolgen door zo'n gevoelloze opmerking. Ze zei verder niets en keek naar het scherm. 'O, ik zie dat het er twee zijn.' 'Ja', zei ik. Ze had blijkbaar nog niet eens mijn dossier ingekeken of zich van mijn situatie op de hoogte laten stellen. Op de echo bleek alles met de kinderen in ieder geval goed te zijn. Ze groeiden goed en bewogen lekker. Met die geruststelling konden we naar huis. Ma Den Otter was inmiddels al gekomen en zorgde voor de meiden, zoals ze dat ook de week ervoor had gedaan toen ik in het ziekenhuis lag. Wat was het fijn dat we terug konden vallen op onze (schoon)moeder, die ook nu weer voor ons klaarstond!

Zaken afhandelen

In november werd ons oude huis na bijna vijf jaar verkocht en konden we naar de notaris om ons huis aan de nieuwe eigenaar over te doen. Dat was een grote zorg minder, hoewel we met een behoorlijke restschuld bleven zitten. Gelukkig konden we daar

een lening voor krijgen, zodat alles verder goed geregeld was. Dat het huis verkocht was, maakte de zwangerschap wel wat lichter. Die grote zorg aan mijn hoofd had ik niet meer. Maar een andere grote aanschaf was vervolgens ook weer nodig: een andere auto, waarin we vier kinderen achterin kwijt konden. Die kochten we begin december. Het was fijn dat dat geregeld was, want een auto is toch een grote aankoop, waar je goed over na wilt denken. Het werd een Citroën C4 Grand Picasso, met lekkere hoge stoelen. Voor als je hoogzwanger bent, is dat heel erg handig natuurlijk ...

Echtgenoot Ernst over de onverwachte zwangerschap:

‘Het was een grote verrassing voor mij toen bleek dat Anja zwanger was. Toen het echt tot me doordrong was ik aan de ene kant blij en aan de andere kant vroeg ik me af hoe we na de zwangerschap Femke en de drie kleine kinderen zouden moeten verzorgen en opvoeden. Dit tweede gevoel zwakte gelukkig wel af naarmate de zwangerschap vorderde. Een eventueel moeilijk verloop van de zwangerschap speelde in eerste instantie niet door mijn hoofd. Totdat al snel duidelijk werd dat Anja het erg zwaar had. Dit was voor mij ook moeilijk. Ik wilde Anja heel graag helpen, maar dat vergde veel energie van mij. Daarnaast wilde ik er ook voor de kinderen zijn. Vooral Femke merkte dat het voor ons als ouders een moeilijke periode was. Toch heb ik, zo veel als mogelijk was, gedaan wat ik kon doen. Ik heb vooral wat meer in het huishouden gedaan en ik heb extra aandacht aan de kinderen gegeven om Anja te kunnen ontlasten.’

Vriendin Marjon over de moeizame zwangerschap:

'Dat Ernst en Anja veel op ons terugvielen tijdens de moeizame zwangerschap hoorde op een gegeven moment gewoon een beetje bij ons gezinsleven. Ik vond het niet meer dan normaal dat we hen zo konden helpen. Ongemerkt hield ik er rekening mee in onze planning, dat het onverwachts anders kon zijn als de meiden bij ons zouden komen. Ik vond het fijn dat het met onze kinderen ook goed klikte. Als ik het telefoonnummer van Ernst en Anja in de telefoon zag staan, dacht ik vaak wel dat het moeilijk voor hen moest zijn om steeds op anderen te moeten steunen, terwijl wij dit niet erg vonden.

Femke kwam regelmatig mee om bij ons te eten of te spelen. Ze reageerde daar de ene keer weer anders op dan de andere keer. Het ene moment leek er niets aan de hand te zijn, terwijl een volgend moment de kinderen aan tafel hele gesprekken hadden over de tweeling die Ernst en Anja mochten verwachten. 'Mama is ziek', zei Femke dan. Waarop de meiden en ik soms zeiden: 'Mama krijgt een tweeling en daarom is ze soms niet helemaal lekker.' Maar volgens Femke was mama gewoon ziek ... Soms ging ze gewoon haar eigen gang en speelde ze alleen. Dit lieten we dan ook zo, want er gaat zo veel door zo'n kinderhoofdje heen. Je zag haar ook vaak denken.'